

O ZADACIMA PROLETARIJATA U OVOJ REVOLUCIJI

Došavši tek 3 aprila noću u Petrograd, ja sam mogao, naravno, samo u svoje ime i s rezervama koje traži nedovoljna pripremljenost održati na skupštini od 4 aprila referat o zadacima revolucionarnog proletarijata.

Jedino što sam mogao učiniti da olakšam rad sebi i *dobronamernim* oponentima bilo je da spremim *pismene* teze. Ja sam ih pročitao i njihov tekst predao drugu Cereteliju. Čitao sam ih veoma lagano i *dva puta*: prvo na skupštini boljševika, zatim na skupštini i boljševika i menjševika.

Objavljujem ove svoje lične teze, praćene samo najkraćim komentarima, koji su kudikamo detaljnije bili razvijeni u referatu:

TEZE

1. U našem stavu prema ratu, koji što se tiče Rusije i pod novom vladom Ljvova i K^o bezuslovno ostaje pljačkaški imperijalistički rat usled kapitalističkog karaktera te vlade, ne mogu se dozvoliti ni najmanji ustupci "revolucionarnom odbranaštvu". Na revolucionarni rat, koji stvarno opravdava revolucionarno odbranaštvo, svesni proletarijat može pristati samo pod uslovom: a) prelaza vlasti u ruke proletarijata i bliskih mu siromašnih delova seljaštva; b) odricanja od svih aneksija na delu, a ne na rečima; v) potpunog raskida na delu sa svim interesima kapitala. S obzirom na nesumnjivu dobronamernost širokih slojeva masovnih pretstavnika revolucionarnog odbranaštva, koji pristaju na rat samo po sili prilika, a ne radi osvajanja, s obzirom na to što ih je buržoazija obmanula, treba naročito temeljno, uporno, strpljivo objašnjavati im njihovu pogrešku, objašnjavati neraskidljivu vezu između kapitala i imperijalističkog rata, dokazivati da svršiti rat istinski demokratskim, ne nasilničkim, mirom *nije moguće*, bez obaranja kapitala. Organizovanje najšire propagande tog gledišta u operativnoj armiji. Bratimljenje.

2. Specifičnost sadašnjeg momenta u Rusiji sastoji se u *prelazu* od prve etape revolucije, etape koja je dala vlast buržoaziji usled nedovoljne svesnosti i organizovanosti proletarijata, – na *drugu* njenu etapu, koja mora dati vlast u ruke pro-letarijata i siromašnih slojeva seljaštva. Taj prelaz karakteriše se, s jedne strane, maksimumom legalnosti (Rusija je *sad* najslobodnija zemlja na svetu od svih zaraćenih zemalja), s druge strane, nepostojanjem nasilja nad masama i, najzad, njihovim poverljivo-nesvesnim odnosom prema vladi kapitalista, najgorih neprijatelja mira i socijalizma. Ta specifičnost traži od nas veštinu prilagođavanja *naročitim* uslovima partiskog rada među neviđeno širokim masama proletarijata koje tek što su se politički probudile.

3. Nikakve podrške Privremenoj vladi, objašnjavanje potpune lažnosti svih njenih obećanja, naročito što se tiče odricanja od aneksija. Demaskiranje, a ne "zahtev" koji je nedopušten, koji seje iluzije, da *ta* vlada, vlada kapitalista, *prestane* biti imperijalistička.

4. Priznanje činjenice da je u većini sovjeta radničkih deputata naša partija u manjini, i zasad u slaboj manjini, prema *bloku svih* sitnoburžoaskih oportunističkih elemenata od N.-S., S.-R. do O. K.^[1] (Čheidze, Cereteli itd.), Steklova itd. itd., koji su pali pod uticaj buržoazije i sprovode njen uticaj na proletarijat. Objašnjavanje masama da su sovjeti radničkih deputata *jedino mogući* oblik revolucionarne vlade i da zato naš zadatak, dok *ta* vlada pada pod uticaj buržoazije, može biti samo strpljivo, sistematsko, uporno, praktičnim potrebama masa naročito prilagođeno, *objašnjavanje* pogrešaka njihove taktike. Dok smo u manjini, mi kritikujemo i objašnjavamo pogreške, propovedajući u isto vreme nužnost prelaza celokupne državne vlasti na sovjete radničkih deputata, da bi se masa putem iskustva oslobodile svojih pogrešaka.

5. Ne parlamentarna republika, – vraćanje na nju od sovjeta radničkih deputata bilo bi korak nazad, – nego republika sovjeta radničkih, nadničarskih i seljačkih deputata u celoj zemlji, odozdo do gore. Uklanjanje policije, vojske, činovništva.^[2] Plata svim činovnicima, koji imaju da budu izborni i u svako doba smenljivi, ne veća od prosečne plate dobrog radnika.

6. U agrarnom programu prenošenje težišta na sovjete nadničarskih deputata. Konfiskacija celokupne spahiske zemlje. Nacionalizacija *celokupne* zemlje u državi, – zemljom raspoložu mesni sovjeti nadničarskih i seljačkih deputata. Izdvajanje sovjeta deputata siromašnih seljaka. Stvaranje od svakog krupnog imanja (u veličini od oko 100 do 300 desetina prema mesnim i drugim uslovima i prema oceni mesnih ustanova) uzornog gazdinstva pod kontrolom nadničarskih deputata i na račun društva.

7. Neodložno spajanje svih banaka u zemlji u jednu opštenacionalnu banku i uvođenje kontrole nad njom od strane sovjeta radničkih deputata.

8. Ne "uvođenje" socijalizma kao naš *neposredni* zadatak, nego prelaz odmah samo na *kontrolu* od strane sovjeta radničkih deputata nad društvenom proizvodnjom i raspodelom proizvoda.

9. Partiski zadaci: a) neodložno sazivanje kongresa partije; b) promena programa partije, najglavnije:

1) imperijalizmu i imperijalističkom ratu,

2) stavu prema državi i naš zahtev "države-komune",^[3]

3) ispravljanje zastarelog minimalnog programa; v) promena naziva partije.^[4]

10. Obnavljanje Internacionale. Inicijativa za stvaranje revolucionarne Internacionale, Internacionale protiv *socijal-šovinista* i protiv "centra".^[5] Da bi čitalac shvatio zašto sam

morao istaći naročito, kao redak izuzetak, "slučaj" dobronamernih oponentata, molim da se s ovim tezama uporede ove reči gospodina Goldenberga: Lenjin "je pobo zastavu građanskog rata među revolucionarnu demokratiju" (citirano u "Jedinstvu" g. Plehanova, br. 5). Biser, zar ne? Ja pišem, čitam, razlažem: "s obzirom na nesumnjivu dobronamernost širokih slojeva masovnih pretstavnika revolucionarnog odbranaštva... s obzirom na to što ih je buržoazija obmanula, treba naročito temeljno, uporno, strpljivo objašnjavati im njihovu pogrešku"... A gospoda iz buržoazije, koja sebe nazivaju socijal- demokratima, koja ne spadaju ni u široke slojeve ni u masovne pretstavnike odbranaštva, imaju obraza da prenose moje poglede, da ih izlažu ovako: "pobo (!) zastavu (!) građanskog rata" (o njemu nema ni reči u tezama, nije bilo ni reči u referatu!) "među (!!)" revolucionarnu demokratiju"... Šta je ovo? Čime se ovo razlikuje od pogromaške agitacije? – od "Ruske volje"? Ja pišem, čitam, razlažem: "Sovjeti radničkih deputata su jedino mogući oblik revolucionarne vlade, i zato naš zadatak može biti samo strpljivo, sistematsko, uporno, praktičkim potrebama masa naročito prilagođeno, objašnjavanje pogrešaka njihove taktike"... A oponenti izvesne sorte izlažu moje poglede kao poziv na "građanski rat među revolucionarnom demokratijom"!!

Ja sam napadao Privremenu vladu zato što ona nije odredila ni hitan ni uopšte bilo kakav rok za saziv Ustavotvorne skupštine, izvlačeći se obećanjima. Ja sam dokazivao da bez sovjeta radničkih i seljačkih deputata saziv Ustavotvorne skupštine nije obezbeđen, njen uspeh nije moguć.

Meni se pripisuje shvatanje da sam ja protiv hitnog sazivanja Ustavotvorne skupštine!!! Ja bih nazvao to "buncanjem" da me deceniji političke borbe nisu naučili da na dobronamernost oponentata gledam kao na redak izuzetak. G. Plehanov je u svom listu nazvao moj govor "buncanjem". Vrlo dobro, gospodine Plehanove! Ali pogledajte kako ste nezgrapni, nespretni i nedovrtljivi u svojoj polemici. Ako sam ja dva sata buncao, kako su to "buncanje" trpele stotine slušalaca? Dalje. Zašto vaš list posvećuje čitav stubac izlaganju "buncanja"? Čoškasto je, sasvim čoškasto je to nekako kod nas. Kudikamo je lakše, naravno, vikati, psovati, galamiti, nego pokušati reći, objasniti, setiti se kako su mislili Marks i Engels 1871, 1872, 1875 godine o iskustvu Pariske komune i o tome kakva je država proletarijatu potrebna. Bivši marksist g. Plehanov ne želi, verovatno, da govori o marksizmu. Ja sam citirao reči Roze Luksemburg, koja je 4 avgusta 1914 nemačku socijal-demokratiju nazvala "smrdljivim lešom". A gospoda Plehanovi, Goldenbergi i K° "vređaju se"... zbog koga? – zbog nemačkih šovinista koji su nazvani šovinstima!

Zapetljali su se jadni ruski socijal-šovinisti, socijalisti na rečima, šovinisti na delu.

N. Lenjin

Pravda br. 26, 20. (7) aprila 1917.

Fusnote:

[1] N.S. – narodni socijalisti, S.R. – socijalisti-revolucionari, O.K. – Organizacioni komitet – rukovodeći centar menjševika. – Red.

[2] Tj. zamena stajaće vojske opštim naoružanjem naroda.

[3] Tj. države po uzoru na Parisku komunu.

[4] Umesto "socijal-demokratija", čije su zvanične vođe u celom svetu izdale socijalizam

prešavši buržoaziji ("odbranaši" i kolebljivci "kauckijanci"), treba da se nazovemo *Komunistička partija*.

[5] "Centrom" se u međunarodnoj socijal-demokratiji zove struja koja se koleba između šovinista (= "odbranaša") i internacionalista, to jest: Kaucki i K° u Nemačkoj, Longe i K° u Francuskoj, Čheidze i K° u Rusiji, Turati i K° u Italiji, Magdonald i K° u Engleskoj itd.